

gå inn for et godt forhold til Tyskland. Det ville være en fordel å samle alle krefter om denne oppgaven. «Denne fordel ville skaffe av sig selv en front mot sabotasje og voldshandlinger, utført av villedede krefter her hjemme, som spredt over hele landet, ville bli vanskelig å få tak i. Når en sådan motstandsbevegelse først er i aktivitet, vil det bli vanskelig å skape orden igjen. — De oppbyggende krefter, som samles under Quisling kan sammenfattes enten i form av en art *arbeidstjeneste*, for hvilken det består uanede muligheter, eller i form av en slags sportforening med vernemessig skolegang. — Spørsmålet om arbeidstjenesten ville løse problemet av de frie demobiliserte menn, og alle øvrige krefter, som er blitt målløse (d. e. uten mål og retning) ved den fullstendig forandrede situasjon. Den vernesportlige sammenslutning vil gi anledning til å få tilhengere på de fjerneste plassene, som i loyalt samarbeid med Tyskland ville danne en såkalt indre front (Abwehrfront) mot alt som er fremmed og skadelig.» — Så vidt Fernann. — Den 24. 5. 1940 skrev Quisling et «Denkschrift», der han taler om innføring av *arbeidstjeneste* i Norge under Nasjonal Samlings ledelse. (Domsarkiv.) — Den 5. 6. 1940 holdt fylkesmann Christensen en radiotale der han oppfordret folk til å bli med på den frivillige Arbeidstjenesten. Han sa bl. a.: «. . . det er en misforståelse hvis noen tror at det ikke er mulig for oss nordmenn i de okkuperte distrikter å samarbeide med de okkuperte myndigheter på en rekke områder . . .» Denne talen av Administrasjonsrådets formann var uheldig, da den bidro til å gi Arbeidstjenesten et godt startgrunnlag. Mange gode nordmenn sluttet seg til AT, som befal og menige. — Allerede sommeren 1940 kom Generalarbeitsführer Bormann til Norge som rådgiver for Arbeidstjenesten. Iflg. «Minister» Axel Stangs forklaring til Oslo politi 15. 8. 1945 (Domsarkiv) gikk der Höhere SS. u. Polizeiführer Wilhelm Rediess og sjefen for Germanische Leitstelle, Karl Leib, på Bormann og ba ham om at AT-befalet skulle frigjøres fra AT, så de frivillig kunne melde seg til aktiv krigstjeneste på tysk side. Dette skulle Bormann ha nektet, sier Stang. — Axel Stang selv og Jonas Lie hadde imidlertid tidlig planer om å militarisere Arbeidstjenesten (jfr. Innst., b. III, s. 203—11, bl. a. Rosenbergs Aktennotiz für den Führer). De hadde skriftlig lovet Terboven å stille Politiet (Lie) og AT (Stang) under kommando av SS, altså tysk militær kommando over norske menn. — Den 5. 8. 1940 skrev NS-mannen F. H. Kjelstrup til Quisling om «Oppgaver for Forsvarsdepartementet og befalet etter fullført demobilisering» (Domsarkiv) der han sa: «. . . Samtidig er til Generalarbeitsführer Bormann levert utkast til organisering av *tvungen* arbeidstjeneste, hvorved personellet ville kunne finne en hensiktsmessig beskjeftigelse.» Bormann var enig, men von Falkenhorst var skeptisk, sa Kjelstrup. Von Falkenhorst trodde at bruk av norske offiserer i Arbeidstjenesten ville være en kamuflert «Aufbau» av det norske forsvar og ikke en «Abbau», sier Kjelstrup. — En *tvungen* arbeidstjeneste hadde også Administrasjonsrådet planlagt (jfr. Oslo byretts dom, se ovenfor). — Denne planen om en tvungen arbeidstjeneste ble tatt opp av NS-styret etter 25. 9. 1940 og AT ble etter hvert tvungen og stillet under «Departementet for Idrett og Arbeidstjeneste» under Axel Stang. Fra da av ble AT stadig mer nazifisert. Ved juleider 1940 fikk f. eks. AT melding om at NS-hilsen skulle gjennomføres innen AT. De gode nordmenn innen AT-befalet trakk seg da etterhvert ut av AT og stadig